

R e p u b l i k e n s P r e s i d e n t s
framställning till Ålands landsting angående rege-
ringens till riksdagen överlämnade proposition med
förslag till lag om godkännande av vissa bestämmelser
i överenskommelsen med Sverige om automat spel på
passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan
Finland och Sverige.

Enligt 11 § 2 mom. 19 punkten självstyrelselagen för
Åland den 28 december 1951 bör landstinget ge sitt bifall till lag,
genom vilken fördrag med främmande makt bringas i kraft inom land-
skapet Åland, för så vitt i fördraget ingår bestämmelser, som
innebär upphävande eller ändring av eller avvikelse från stadganden
i självstyrelselagen. I anseende härtill och då ovannämnda avtal
för Finlands del innehåller bl.a. stadganden rörande upprätthållande
av allmän ordning och säkerhet, på vilket område landstinget jä-
likt 13 § 1 mom. 12 punkten självstyrelselagen tillkommer lag-
stiftningsbehörighet i landskapet, erfordras landstingets ställ-
ningstagande till ifrågavarande lags ikraftträdande i landskapet.

Med bifogande av regeringens proposition, som jämväl
innehåller texten till förenämnda avtal, föreslås

att Ålands landsting måtte ge sitt
samtycke till den i propositionen
ingående lagens ikraftträdande i
landskapet Åland till de delar sagda
avtal innehåller avvikelse från själv-
styrelselagen, under förutsättning

att Riksdagen godkänner propositionen
i oförändrad form.

Helsingfors den 25 maj 1979.

R e p u b l i k e n s P r e s i d e n t

Ulf Karam

Justitieminister

Paavo Nikula
Paavo Nikula

Till Republikens President

från Ålands landsting.

Den 27 augusti 1979 har Ni, Herr President, låtit till landstinget överlämna en framställning angående regeringens till riksdagen överlämnade proposition med förslag till lag om godkännande av vissa bestämmelser i

överenskommelsen med Sverige om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Finland och Sverige med anhållan, att landstinget på sätt 11 § 2 mom. 19 punkten självstyrelselen för Åland av den 28 december 1951 förutsätter, ville giva sitt bifall till den i propositionen ingående lagens ikraftträdande jämväl i landskapet Åland till de delar sagda avtal innehåller avvikelse från självstyrelselen.

Landstinget har behandlat ärendet i den ordning gällande landstingsordningen om lagstiftningsärende föreskriver och får vördsammast meddela

att landstinget givit sitt bifall till propositionen ingående lagens ikraftträdande i landskapet Åland till de delar sagda avtal innehåller avvikelse från självstyrelsen under förutsättning att Riksdagen godkänner propositionen i oförändrad form.

Mariehamn den 31 augusti 1979.

Nils Dahlman
talman

K. G. Fagerholm
vicetalman

Olof Jansson
vicetalman.

Nr 105/79.

Regeringens proposition till Riksdagen angående godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen med Sverige om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Finland och Sverige.

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIKA INNEHÅLL.

I propositionen föreslås att riksdagen måtte godkänna de bestämmelser, vilka hör till området för lagstiftningen, i den i februari 1979 ingångna överenskommelsen med Sverige om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Finland och Sverige.

Penningautomatföreningen har med vissa smärre undantag givits ensamrätt att anordna spel med förströelse- och penningautomater i vårt land. Stadgandena om ensamrätt ingår i lotterilagen och i lagen om förströelseautomater. Syftet med överenskommelsen är att denna ensamrätt ömsesidigt skall frångås sålunda, att automatspel, som bedrivs med svenska myndigheters tillstånd med stöd av i Sverige gällande stadganden, tillåts även då

fartyget befinner sig på Finlands sjöterritorium och automatspel, som bedrivs med finska myndigheters tillstånd, på motsvarande sätt tillåts då fartyget befinner sig på Sveriges sjöterritorium.

Överenskommelsen träder i kraft 30 dagar efter det att de båda födragsslutande parternas regeringar på diplomatisk väg har meddelat varandra att de för överenskommelsens ikraftträdande stipulerade interna förutsättningarna uppfyllts.

I propositionen ingår ett lagförslag om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen, vilka hör till området för lagstiftningen.

ALLMÄN MOTIVERING.

På passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Finland och Sverige finns för närvarande och har även tidigare funnits såväl av Penningautomatföreningen och Ålands Penningautomatförening som av utländska företag ägda penningautomater och sålunda även andra än ovan nämnda offentligrättsliga föreningars förströelseautomater. Finland har i enlighet med internationell praxis tillåtit att dessa, oberoende av vem som äger dem, har varit i användning medan fartyget befannit sig i rörelse. Också utskänkning och försäljning av alkoholdrycker på fartyg tillåts medan fartyget är på väg utomlands eller återvänder därifrån även under den tid då fartyget rör sig på Finlands sjöterritorium. För en sådan praxis talar, förutom internationell sedvana, även svårigheten

att organisera övervakningen på fartyg i rörelse. Fram till år 1975 iakttoogs beträffande penningautomaterna ovannämnda internationella praxis också i fråga om passagerarfartygstrafiken mellan Finland och Sverige. Vid denna tidpunkt förändrades emellertid de svenska myndigheternas inställning till saken. I enlighet med ett krav, som framfördes i en skrivelse från Stockholms polisinrättning av den 4 september 1975 har penningautomaterna allt från denna tidpunkt hållits stängda när fartygen befann sig på Sveriges territorialvatten. Den yttersta orsaken till förbudet torde ha varit omständigheter i samband med besättningen.

I avsaknad av en bilateral överenskommelse mellan de båda staterna är finska offentlig-

rättsliga föreningars verksamhet i fråga om spel ombord på passagerarfartyg i trafik på Sverige, möjlig endast på finskt sjöterritorium och på internationellt vatten.

Vederbörande ministerier i Finland och i Sverige har ett flertal gånger förhandlat sines mellan i syfte att återställa de möjligheter till spelverksamhet som fanns före år 1975. Under förhandlingarna framgick, att de svenska myndigheterna är beredda att återgå till en spelverksamhet som överensstämmer med förutvarande praxis endast under den förutsättningen, att spelverksamheten kan begränsas i fråga om antalet penningautomater som samtidigt finns ombord på ett fartyg och ifråga om totalbeloppet av de vinster som kan utfalla genom dem samt i fråga om de spelinsatser som kan göras på dem. Kraven på begränsningar i detta avseende kan inte anses vara oskäliga, även om de i vissa enskilda fall kan leda till att antalet penningautomater minskas på några av fartygen. Begränsningarna beträffande totalbeloppet för spelinsatserna och för de vinster som kan göras per gång innebär inte någon förändring av nuvarande praxis.

Representanter för Penningautomatföreningen och för Ålands Penningautomatförening har närvarit vid förhandlingarna mellan de finska

och de svenska myndigheterna och har under förfloppet av dem kunnat framföra sina egena synpunkter. Penningautomatföreningen har förordat ingåendet av överenskommelsen.

De svenska myndigheternas år 1975 ändrade tolkning har lett till minskade intäkter för de offentligrättsliga föreningarna som bedriver automatverksamhet i Finland. Genom att överenskommelsen bringas i kraft kan läget återföras till nästan samma relativa nivå som före ovan nämnda år. Penningautomatföreningen erhåller cirka 0,5 procent av sin omsättning, dvs. cirka en miljon mark om året, från sina automater ombord på fartygen i den i överenskommelsen avsedda trafiken. De av de svenska myndigheterna uppställda begränsningarna har minskat denna intäkt med uppskattningsvis en tredjedel. En relativt och kvantitativt sett ännu större betydelse har spelverksamheten ombord på fartyg i trafik på Sverige för Ålands Penningautomatförening, av vars omsättning cirka 70 procent, dvs. cirka 4 miljoner mark, inflyter från penningautomater ombord på fartyg. Överenskommelsen skulle, med landstingets bifall, gälla även Åland.

Överenskommelsen har inga beskattningsmässiga verkningar.

DETALJERAD MOTIVERING.

1. Överenskommelens innehåll.

Inledningen. I inledningen till överenskommelsen framhävs, att de fördragsslutande parterna strävar att harmoniera reglerna för automatspel ombord på fartyg i trafik mellan Finland och Sverige.

Artikel 1. Överenskommelsen avser enbart automatspel ombord på passagerarfartyg som går i reguljär linjetrafik mellan Finland och Sverige. Bestämmelsen om tillämpningsområde utesluter således bland annat såväl tillfälliga kryssningar som linjetrafik, som förutom till Finland och Sverige går till tredje land.

Artikel 2. Enligt artikeln förbinds sig envar av de fördragsslutande parterna att på sitt sjöterritorium tillåta automatspel, om spelet på den andra partens sjöterritorium bedrivs i enlighet med där gällande stadganden.

Detta är den centrala bestämmelsen i överenskommelsen. För Finlands vidkommande kan konstateras, att tillstånd att hålla penningautomater och andra därmed jämförbara spelanordningar till begagnande mot betalning enligt lotterilagen (491/65) kan beviljas endast offentligrättslig förening, som grundats för att bedriva automatverksamhet och som enligt penningautomatförordningen (676/67) utgörs av Penningautomatföreningen. Med stöd av lagen om förströelseautomater (426/76) har Penningautomatföreningen med vissa undantag också ensamrätt att mot betalning hålla till begagnande förströelseautomater, vilkas vinster inte utfaller i form av pengar, varor eller spelmarkrar vilka kan växlas till sådana.

I landskapet Åland faller lotterilagstiftningen under självstyrelsen. På Åland gäller beträffande penning- och förströelseautomaterna en

ensamrätt av motsvarande slag, som ovan nämnts. Verksamheten där bedrivs av Ålands Penningautomatförening.

I Sverige trädde en lag om ändring av lotteriförordningen i kraft från början av år 1979. Den förbjuder helt hållandet av penningautomater och därmed jämförbara anordningar till begagnande för allmänheten mot betalning och i förtjänstsyfte. Undantag härifrån utgör endast spelverksamhet, som anordnas på fartyg i internationell trafik. För dylig verksamhet kan erhållas tillstånd av regeringen eller, med dess bemynthdande, av lotterinämnden.

Att hålla andra, dvs. icke-vinstgivande automater och spelanordningar, till begagnande är inte förbjudet. I Sverige finns inte, såsom i Finland, offentligrättsliga samfund som med ensamrätt bedriver automatverksamhet.

Stadgandena i lotterilagen och i lagen om förströelseautomater gäller verksamhet som bedrivs med penning- och förströelseautomater även när detta sker ombord på fartyg på Finlands sjöterritorium. Däremot har det i rättspraxis inte ansetts vara en straffbar handling att utan tillstånd hålla penningautomat till begagnande ombord på finländskt fartyg, när detta befinner sig på internationellt vatten.

Artikel 3. Enligt artikeln förbinds sig de fördragsslutande parterna att tillse att på varje fartyg placeras högst tio spelautomater, att spelinsatsen är högst en finsk mark eller en svensk krona och att vinsten inte överstiger 20 mark eller 20 kronor. Dessutom förbjuds sådana spelautomater, i vilka det föregående spelets utfall kan inverka på vinstchansen för följande insats. Spelarrangörerna förpliktas samtidigt att också på internationellt vatten iakta samma spelregler som på Finlands och Sveriges sjöterritorier.

Artikel 4. Ingendera fördragsslutande parten uppbär skatt eller avgifter för automatspel som bedrivs annorstädes än ombord på fartyg, som är registrerat inom fördragsslutande parts område.

Artikel 5. I artikeln föreskrivs en allmän skyldighet för de fördragsslutande parterna att ombesöja övervakningen av automatspel som bedrivs på partens sjöterritorium. Övervakningsmyndigheter i Finland är ministriret för inrikesärendena, länsstyrelserna och cheferna för polisdistrikten.

Artikel 6. Överenskommelsen träder i kraft 30 dagar efter det att de fördragsslutande parterna på diplomatisk väg har meddelat varandra att de konstitutionella förutsättningarna för ikraftträdandet har uppfyllts.

Artikel 7. De fördragsslutande parterna kan uppsäga överenskommelsen. Uppsägningstiden är sex månader.

2. Erforderligheten av riks-dagens samtycke.

I finsk lagstiftning har Penningautomatföreningen givits ensamrätt att hålla penningautomater till begagnande. Efter utgången av en i lagen stadgad övergångsperiod har föreningen också, med vissa undantag, ensamrätt att hålla förströelseautomater till begagnande mot betalning. Artikel 2 i överenskommelsen innebär ett undantag från denna ensamrätt, varom är stadgat i 3 § 4 mom. lotterilagen, (922/27), och i 2 § 1 mom. lagen om förströelseautomater. Godkännandet av överenskommelsen förutsätter till denna del riksdagens samtycke.

Överenskommelsens övriga artiklar hör dock inte till området för lagstiftningen. Bestämmelserna i överenskommelsen om högsta spelinsats och största vinst överskrider inte tillåtna maximibelopp. Högsta beloppet av vinst som på en gång kan utfalla genom penningautomat fastställs enligt 4 § penningautomatförordningen av ministeriet för inrikesärendena.

Med stöd av vad ovan anförlts och i enligt med 33 § regeringsformen föreslås,

att Riksdagen måtte godkänna de bestämmelser i den i Stockholm den 14 februari 1979 ingångna överenskommelsen mellan Republiken Finland och Konungariket Sverige om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Finland och Sverige, som erfordrar Riksdagens samtycke.

Enär ifrågavarande överenskommelse innenfattar bestämmelser, som hör till området för lagstiftningen, förelägges samtidigt Riksdagen till antagande följande lagförslag:

Lag

angående godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen med Sverige om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Finland och Sverige.

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

Bestämmelserna i den i Stockholm den 14 februari 1979 mellan Republiken Finland och Konungariket Sverige ingångna överenskommelsen om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Finland och Sverige

är, för så vitt de hör till området för lagstiftningen, i kraft såsom om dem avtalats.

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

Helsingfors den 11 maj 1979.

Republikens President

Minister för utrikesärendena

ÖVERENSKOMMELSE

mellan Republiken Finland och Konungariket Sverige om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Finland och Sverige

Republiken Finland och Konungariket Sverige har, i syfte att harmoniera reglerna för automatspel på fartyg i trafik mellan de båda staterna, överenskommit om följande:

Artikel 1

Denna överenskommelse avser automatspel på passagerarfartyg som går i reguljär linjetrafik enbart mellan Finland och Sverige.

Artikel 2

Envar av de födragsslutande parterna förbindrar sig att i enlighet med de närmare föreskrifterna i sina författningsrätt i sitt sjöterritoriuum tillåta automatspel, om spelet på den andra partens sjöterritoriuum bedrivs enligt där tillämpade regler.

Artikel 3

I fråga om automatspel som erbjuder vinst i form av pengar, värdebevis, spelpolletter eller liknande förbindrar sig envar av de födragsslutande parterna att tillse att för sådant automatspel som tillåts skall gälla följande villkor:

- a) på varje fartyg får finnas högst tio spelautomater,
- b) värdet av spelarens insats får utgöra högst en finländsk mark eller en svensk krona,
- c) spelvinst får ej överstiga ett värde av tjugo finländska mark eller tjugo svenska kronor,
- d) varje insats skall ge samma vinstchans oberoende av utfallet av föregående spel,
- e) spelanordnaren skall tillämpa samma

För Republiken Finland:

Jorma Vanamo

167900508D

regler för spelet på internationellt vatten som på Finlands och Sveriges sjöterritoriuum.

Artikel 4

Envar av de födragsslutande parterna förbindrar sig att inte uttala skatt eller avgift för automatspel som i enlighet med denna överenskommelse anordnas inom dess sjöterritoriuum på fartyg som inte är registrerat hos parten.

Artikel 5

Envar av de födragsslutande parterna förbindrar sig att övervaka att automatspel inte anordnas på dess sjöterritoriuum i strid mot denna överenskommelse.

Artikel 6

Denna överenskommelse träder i kraft den trettioonde dagen efter det att båda födragsslutande parters regeringar på diplomatisk väg har meddelat varandra att de konstitutionella åtgärder som krävs för överenskommelsens i kraftträdande har genomförts.

Artikel 7

Denna överenskommelse kan uppsägas av en av de födragsslutande parterna på diplomatisk väg och upphör att gälla sex månader efter det att uppsägningen har skett.

Som skedde i Stockholm den 14 februari 1979, i två exemplar, vart och ett på finska och svenska språken, vilka båda texter har lika vitsord.

För Konungariket Sverige:

Hans Blix

Hallituksen esitys Eduskunnalle Ruotsin kanssa tehdyn automaattipeliä Suomen ja Ruotsin välillä säännöllisessä linjaliikenteessä olevilla matkustaja-aluksilla koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Ruotsin kanssa helmikuussa 1979 tehdyn automaattipeliä Suomen ja Ruotsin välillä säännöllisessä linjaliikenteessä olevilla matkustaja-aluksilla koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

Pelitoiminta ajanvete- ja raha-automaateilla on maassamme annettu erään vähäisin poikkeuksin Raha-automaattiyhdistyksen yksinoikeudeksi. Säännökset yksinoikeudesta sisältyvät arpajaislakiin ja ajanveteautomaateista annettuun lakiin. Sopimuksen tarkoituksena on luopua tästä yksinoikeudesta vastavuoroisesti siten, että Ruotsin viranomaisten luvalla siellä

voimassa olevien säännösten nojalla harjoitettu automaattipeli sallitaan myös aluksen ollessa Suomen merialueella ja Suomen viranomaisten luvalla harjoitettu automaattipeli sallitaan vastaavasti aluksen ollessa Ruotsin merialueella.

Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun molempien sopimuspuolten hallitukset ovat ilmoittaneet diplomaattista tietä toisilleen täytäneensä sopimuksen voimaantulolle asetetut valtionsisäiset edellytykset.

Esitykseen sisältyy lakihdotus sopimuksen eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä.

YLEISPERUSTELUT.

Suomen ja Ruotsin välillä säännöllisessä linjaliikenteessä olevilla matkustaja-aluksilla on nykyisin ja on aikaisemmin ollut sekä Raha-automaattiyhdistyksen ja Ålands Penningautomatföreningenin että ulkomaisten yritysten omistamia raha-automaatteja ja siis muidenkin kuin mainittujen julkisoikeudellisten yhdistysten ajanveteautomaatteja. Suomi on kansainvälisen käytännön mukaisesti automaatin omistajasta riippumatta sallinut automaattien käytettävänä pitämisen aluksen ollessa liikkeellä. Myös laivoissa tapahtuva alkoholijuomien anniskelu ja myynti sallitaan aluksen ollessa matkalla ulkomaalle tai palaamassa sieltä sinäkin aikana, jolloin alus kulkee Suomen merialueella. Yleisen kansainvälisen tavan lisäksi vaikeudet

järjestää valvonta liikkuvassa aluksessa puoltavat tätä käytäntöä.

Vuoteen 1975 saakka noudatettiin raha-automaattien osalta edellä mainittua kansainvälistä käytäntöä myös Suomen ja Ruotsin välisessä matkustajalaivaliikenteessä. Tuolloin Ruotsin viranomaisten suhtautuminen asiaan kuitenkin muuttui. Tukholman poliisilaitoksen 4 päivänä syyskuuta 1975 päivätyssä kirjeessä esitetyn vaatimuksen mukaisesti raha-automaatit on siitä lähtien pidetty suljettuina aluksen ollessa Ruotsin aluevesillä. Kiellon perimmäisenä syynä lienevät olleet verotukselliset seikat.

Ilman maiden välistä kahdenkeskistä sopimusta suomalaisien julkisoikeudellisten yhdistysten pelitoiminta Ruotsin-liikenteen matkustaja-aluk-

silla on mahdollista vain Suomen ja kansainvälisillä vesialueilla.

Pelitoimintamahdollisuksien palauttamiseksi sellaisiksi, jollaisia ne olivat ennen vuotta 1975, on Suomen ja Ruotsin viranomaisten ministeröiden välillä käyty useita neuvotteluja. Niiden kuluessa on ilmennyt, että Ruotsin viranomaiset ovat valmiita palaamaan entisen käytännön mukaiseen pelitoimintaan vain sillä edellytyksellä, että pelitoiminnalle asetetaan tietty rajoitukset yhdessä aluksessa kerrallaan olevien raha-automaattien lukumäärän sekä niistä saatavien voittojen ja pelipanosten enimmäismäärän osalta. Nämä rajoitusten kohdalta esitettyjä vaatimuksia ei voida pitää kohtutonina, vaikka ne joissakin yksittäistapauksissa saattavat johtaa raha-automaattien lukumäärän vähentämiseen muutamissa aluksissa. Pelipanosten ja kerralla saatavien voittojen enimmäismäärää koskevat rajoitukset eivät merkitse muutosta nykyiseen käytäntöön.

Raha-automaattiyhdistyksen ja Ålands Penningautomatföreningenin edustajat ovat olleet mukana Suomen ja Ruotsin viranomaisten välisissä neuvotteluissa ja voineet niiden kulues-

sa esittää omat näkökantansa. Raha-automaattiyhdistys on puoltanut sopimuksen tekemistä.

Ruotsin viranomaisten vuonna 1975 muuttunut tulkinta on vaikuttanut automaattitoimintaan Suomessa harjoittavien julkisoikeudellisten yhdistysten tuottoa pienentävästi. Sopimuksen voimaansaattamisella tilanne on mahdollista palauttaa lähes samalle suhteelliselle tasolle, jolla se oli ennen mainittua vuotta. Raha-automaattiyhdistys saa liikevaihdostaan noin 0,5 prosenttia eli noin miljoonaa markkaa vuodessa sopimuksessa tarkoitettussa liikenteessä oleviin laivoihin sijoitetuista automaateistaan. Ruotsin viranomaisten asettamat rajoitukset ovat vähentäneet tästä tuottoa arviolta kolmanneksella. Suhteellisesti ja määrellisesti vielä suurempi merkitys pelitoiminnasta Ruotsin liikenteen laivoilla on Ålands Penningautomatföreningenille, jonka liikevaihdosta noin 70 prosenttia eli noin 4 miljoonaa markkaa kerätyt laivoihin sijoitetuista raha-automaateista. Sopimus tulisi maakuntapäivien hyväksymänä koskemaan myös Ahvenanmaata.

Sopimuksella ei ole verotuksellista vaikuttausta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.

1. Sopimuksen sisältö.

Johdanto. Sopimuksen johdannossa ilmataan, että sopimuspuolet pyrkivät yhdenmukaisittamaan automaattipeliiä Suomen ja Ruotsin välisessä liikenteessä olevilla aluksilla koskevat määräykset.

1 artikla. Sopimus koskee yksinomaan Suomen ja Ruotsin välillä säännöllisessä linjaliikenteessä olevilla matkustaja-aluksilla tapahtuvaa automaattipeliiä. Soveltamisalaa koskeva määrärys sulkee siten sopimuksen piiristä muun muassa satunnaiset risteilyt ja myös linjaliikenteen, joka suuntautuu Suomen ja Ruotsin ohella kolmansiin maihin.

2 artikla. Artiklan mukaan kumpikin sopimuspuoli sitoutuu sallimaan merialueellaan automaattipelin, jos peliä harjoitetaan toisen sopimuspuolen merialueella voimassa olevien säännösten mukaisesti. Kysymyksessä on sopimuksen keskeinen määrärys. Suomen osalta todetaan, että arpajaislain (491/65) mukaan voi-

daan lupa raha-automaattien ja muiden niihin verrattavien pelilaitteiden käytettävänä pitämiseen maksua vastaan antaa vain automaattitoiminta varten perustetulle julkisoikeudelliselle yhdistykselle, joka raha-automaattiasetksen (676/67) mukaan on Raha-automaattiyhdistys. Ajanveteautomaateista annetun lain (426/76) nojalla Raha-automaattiyhdistyksellä on erään poikkeuksin myös yksinoikeus pitää maksua vastaan käytettävänä sellaisia ajanveteautomaatteja, joista ei voi saada voittona rahaa, tavaraa tai niihin vaihdettavissa olevia pelimerkkejä.

Ahvenanmaan maakunnassa arpajaislain-sääädäntö kuuluu maakunnan itsehallinnon alaan. Ahvenanmaalla on raha- ja ajanveteautomaattien osalta voimassa vastaanlainen yksinoikeus kuin edellä on mainittu. Toimintaa harjoitetaan siellä Ålands Penningautomatförening.

Ruotsissa on vuoden 1979 alussa tullut voimaan laki arpajaisasetuksen muuttamisesta. Se kielää kokonaan raha-automaattien ja niitä

vastaavien laitteiden pitämisen maksua vastaan yleisön käytettävinä ansiotarkoitukseissa. Poikkeuksena tästä on vain pelitoiminta, jota harjoitetaan aluksilla kansainvälisessä liikenteessä. Tällaiseen toimintaan on mahdollista saada halituksen tai sen myöntämin valtuuksin arpajaislautakunnan lupa.

Muiden eli voittoa antamattomien automaattien ja pelilaitteiden käytettävänä pitäminen ei ole kiellettyä. Ruotsissa ei ole Suomen tapaan automaattitoimintaa yksinoikeudella harjoitettavia julkisoikeudellisia yhteisöjä.

Arpajaislain ja ajanveteautomaateista annetun lain säännökset koskevat raha- ja ajanveteautomaateilla harjoitettavaa toimintaa silloinkin, kun se tapahtuu Suomen merialueella olevassa aluksessa. Sen sijaan oikeuskäytännössä on katsottu, että raha-automaatin käytettävänä pitäminen ilman lupaa suomalaisessa aluksessa sen ollessa kansainvälisillä vesillä, ei ole rangaistava teko.

3 artikla. Tämän artiklan mukaan sopimuspuolet sitoutuvat valvomaan, että aluksille sijoitetaan enintään kymmenen peliautomaattia, että pelipanos on enintään yksi Suomen markka tai yksi Ruotsin kruunu ja että voitto ei ylitä 20 markkaa tai kruunua. Lisäksi kielletään sellaiset peliautomaatit, joissa edellisen pelin lopputulos voi vaikuttaa seuraavan panoksen voittomahdollisuksiin. Pelien järjestäjät velvoitetaan samalla noudattamaan myös kansainvälisillä vesillä samoja pelisääntöjä kuin Suomen ja Ruotsin merialueilla.

4 artikla. Sopimuspuolet eivät kannata veroja tai maksuja automaattipelistä, jota harjoitetaan muualla kuin sopimuspuolen alueella rekisteröidyllä aluksella.

5 artikla. Artiklassa määritetään sopimuspuolle yleinen velvollisuus huolehtia merialueellaan tapahtuvan pelitoiminnan valvonnasta. Suomessa valvontaviranomaisina ovat sisäasiainministeriö, lääninhallitukset sekä poliisipiirien päälliköt.

6 artikla. Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat diplomaattista tietä ilmoittaneet toisilleen valtionsäisten voimaantuloedellytysten täyttämisenstä.

7 artikla. Sopimuspuolet voivat irtisanoa sopimuksen. Irtisanomisaika on kuusi kuukautta.

2. Eduskunnan suostumus tarpeellisuus.

Suomen lainsäädännössä on oikeus raha-automaattien käytettävänä pitämiseen annettu yksinoikeudella Raha-automaattiyhdistykselle. Laissa säädetyn siirtymäkauden kuluttua yhdistyksellä on erään poikkeuksin yksinoikeus myös ajanveteautomaattien käytettävänä pitämiseen maksua vastaan. Sopimuksen 2 artikla merkitsee poikkeusta tästä yksinoikeudesta, josta on säädetty arpajaislain 3 §:n 4 momentissa (922/72) ja ajanveteautomaateista annetun lain 2 §:n 1 momentissa. Sopimuksen hyväksyminen tältä osin vaatii eduskunnan suostumukseen.

Sopimuksen muut artiklat eivät sen sijaan kuulu lainsäädännön alaan. Suurinta pelipanosta ja suurinta voittoa koskevat sopimuksen määräykset eivät ylitä sallittuja enimmäismääriä. Raha-automaatista kerralla saatavan voiton enimmäismäärän vahvistaa raha-automaattiaseutuksen 3 §:n mukaan sisäasianministeriö.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi ne Tukholmassa 14 päivänä helmikuuta 1979 tehdyn Suomen Tasavallan ja Ruotsin Kuningaskunnan välisen automaattipeliiä Suomen ja Ruotsin välillä säännöllisessä linjaliikenteessä olevilla matkustaja-aluksilla koskevan sopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumukseen.

Koska kysymyksessä oleva sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Ruotsin kanssa tehdyt automaattipelit Suomen ja Ruotsin välillä säännöllisessä linjaliikenteessä olevilla matkustaja-aluksilla koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Tukholmassa 14 päivänä helmikuuta 1979 tehdyn Suomen Tasavallan ja Ruotsin Kuningaskunnan välisen automaattipelit Suomen ja Ruotsin välillä säännöllisessä linjaliikenteessä olevilla matkustaja-aluksilla koskevan sopimuksen

sen määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin niistä on sovittu.

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 1979.

Tasavallan Presidentti

Ulkosaainministeri

Suomen Tasavallan ja Ruotsin Kuningaskunnan välinen

SOPIMUS

automaattipelit Suomen ja Ruotsin välillä säännöllisessä linjaliikenteessä olevilla matkustaja-aluksilla

Suomen Tasavalta ja Ruotsin Kuningaskunta ovat valtioiden välisessä liikenteessä olevilla aluksilla tapahtuvaa automaattipelitä koskevien säännösten yhdenmukaistamiseksi sopineet seuraavaa:

1 artikla

Tämä sopimus koskee yksinomaan Suomen ja Ruotsin välillä säännöllisessä linjaliikenteessä olevilla matkustaja-aluksilla tapahtuvaa automaattipelitä.

2 artikla

Kumpikin sopimuspuoli sitoutuu lainsäädän töönsä sisältyvien tarkempien säännösten mukaisesti sallimaan merialueellaan automaattipelin, jos peliä harjoitetaan toisen sopimuspuolen merialueella siellä voimassa olevien säännösten mukaisesti.

3 artikla

Milloin kyseessä on automaattipeli, joka antaa voiton rahan, arvopaperin, pelirahakkeiden tai muussa vastaavassa muodossa, kumpikin sopimuspuoli sitoutuu pitämään huolen siitä, että tällaisessa sallitussa automaattipelissä sovelletaan seuraavia ehtoja:

- a) jokaisella aluksella saa olla enintään kymmenen peliautomaattia,
- b) pelaajan panoksen arvo saa olla enintään yksi Suomen markka tai yksi Ruotsin kruunu,
- c) pelivoitto ei saa ylittää kahdenkymmenen Suomen markan tai kahdenkymmenen Ruotsin kruunun arvoa,
- d) jokaisen panoksen on annettava sama

Suomen Tasavallan puolesta:

Jorma Vanamo

167900508D

voittomahdollisuus edellisen pelin lopputuloksesta riippumatta,

e) pelin järjestäjän tulee soveltaa samoja perisääntöjä kansainvälisillä vesillä kuin Suomen ja Ruotsin merialueilla.

4 artikla

Kumpikin osapuoli sitoutuu olemaan perimättä veroa tai maksua automaattipelit, jota harjoitetaan tämän sopimuksen mukaisesti sen merialueella aluksella, jota ei ole rekisteröity sopimuspuolen alueella.

5 artikla

Kumpikin sopimuspuoli sitoutuu valvomaan, ettei automaattipelit järjestetä sen merialueella tämän sopimuksen vastaisesti.

6 artikla

Tämä sopimus tulee voimaan kolmantena kymmenenä päivänä sen jälkeen kun molempien sopimuspuolten hallituksit ovat ilmoittaneet diplomaattista tietä toisilleen, että vaaditut valtiosäännöt mukaiset sopimuksen voimaantulomuodollisuudet ovat täytetyt.

7 artikla

Jompikumpi sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen diplomaattista tietä. Sopimus lakkaa olemasta voimassa kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta.

Tehty Tukholmassa 14 päivänä helmikuuta 1979 kahtena suomen- ja ruotsinkielisenä kappaleena, joita molemmat kielet ovat yhtä todistusvoimaiset.

Ruotsin Kuningaskunnan puolesta:

Hans Blix